

SpareBank 1 Markets – Antikorrupsjonspolicy

Innhold

1. Bakgrunn og formål.....	2
2. Førrende prinsipper	2
3. Hvem policyen gjelder for.....	2
4. Hva er korrupsjon?.....	3
5. Gaver, representasjon og forretningsforbindelser	3
6. Korrupsjonsrisiko og integrity due diligence	4
7. Opplæring og bevisstgjøring.....	4
8. Varslingskanal	5

1. Bakgrunn og formål

Korrupsjon er ødeleggende for samfunnet som helhet, markedsmekanismer, økonomisk stabilitet og undergraver lovlig forretningsvirksomhet og redelig konkurranse. Befatning med korrupsjon kan utsette ansatte og virksomheten for skade på omdømme, straffereaksjoner, tap av kontrakter eller annet økonomisk tap. SpareBank 1 Markets (SB1M) har nulltoleranse for alle former for korrupsjon.

Som verdipapirforetak spiller SB1M en viktig rolle for næringslivet og utgjør en sentral brikke i samfunnsøkonomien. SB1Ms kunder, samarbeidspartnere og samfunnet for øvrig har en klar forventning om at selskapet holder en høy etisk standard i utførelsen av sine tjenester. Finanssektoren er avhengig av kundenes og markedet tillitt. SB1M skal gå foran som et godt eksempel.

Antikorrupsjonspolicyen beskriver de viktigste elementene i SB1Ms arbeid med å forebygge og bekjempe korrupsjon og uetisk adferd. Formålet med denne policyen er å gi føringer for selskapets holdninger og bidra til å forebygge korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger.

2. Førende prinsipper

I SB1Ms arbeid med antikorrupsjon er følgende førende prinsipper lagt til grunn:

- SB1M har nulltoleranse for alle former for korrupsjon.
- SB1Ms medarbeidere skal ikke gjøre bruk av korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser eller bruk av tilretteleggelsespenger for å fremme selskapets eller egne interesser.
- SB1M skal arbeide effektivt med etikk, anti-korrupsjon og anti-bestikkelser.
- SB1Ms medarbeidere skal aktivt bidra til å forhindre korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger i form av pengetransaksjoner gjennom selskapet.
- SB1M skal ikke gi såkalte politiske bidrag i form av økonomisk støtte til politiske partier eller saker.
- SB1Ms medarbeidere skal utøve særlig aktsomhet og varsomhet ved interaksjon med myndighetene og offentlig ansatte, herunder i forbindelse med blant annet offentlige anskaffelsesprosesser og i forbindelse med søknader om godkjenninger, tillatelser og konsesjoner.
- Det eksisterer et absolutt forbud mot forfalskning av regnskaper, offentlig tilgjengelige rapporter for øvrig, myndighetsrapportering og all annen dokumentasjon.

3. Hvem policyen gjelder for

Policyen gjelder for alle ansatte, styremedlemmer og konsulenter som utfører oppgaver for SB1M. Det forventes at selskapets samarbeidspartnere kjenner til SB1Ms antikorrupsjonspolicy.

I SB1M er alle ansatte ansvarlig for at retningslinjene i policyen etterleves. Ansatte i SB1M er del av førstelinjeforsvaret mot korrupsjon. Det er derfor viktig at ansatte gjør seg bevisst hva nulltoleranse for korrupsjon innebærer. Alle ansatte skal til enhver tid følge de lover og retningslinjer som SB1M er underlagt. Avdelingsleder har et særlig ansvar for å gå foran som et godt eksempel, legge til rette for åpenhet og sørge for bevissthet blant sine ansatte.

SB1Ms antikorrupsjonspolicy gjelder i sin helhet for datterselskaper og deleide selskaper/fellesforetak hvor SB1M har effektiv kontroll gjennom majoritetseierskap, stemmeregler eller driftsansvar.

Styrerepresentanter for SB1M bør være særlig oppmerksom på korrupsjonsrisiko i datterselskaper. SB1M kan risikere medvirkningsansvar hvis ansatte eller styremedlemmer kjenner til eller burde kjent til korrupte handlinger hos datterselskap.

4. Hva er korrupsjon?

Korrupsjon omfatter et bredt spekter av aktiviteter der formålet er å skaffe seg ulovlige fordeler. Korrupsjon finner sted når noen tilbyr eller gir, aksepterer eller mottar en utilbørlig fordel i anledning av utøvelsen av stilling, verv eller utføring av oppdrag. SB1M tolererer verken aktiv korrupsjon (forsøk på å korrumpere andre) eller passiv korrupsjon (å la seg korrumpere).

Utilbørlige fordeler kan ta mange former, for eksempel kontanter, tjenester, returprovisjoner, reiser, tildeling av oppdrag eller favorisering av venner og bekjente. Hvorvidt fordelene er utilbørlig avhenger av situasjonen som helhet. Dersom vedkommende ikke kan snakke åpent om situasjonen kan fordelene være utilbørlig.

Bestikkelser forekommer når noen forsøker å påvirke en persons avgjørelse ved å tilby en ulovlig fordel. Rene bestikkelser i form av kontanter er lett å kjenne igjen, men korrupsjon kan også bli kamuflert i form av tjenester, returprovisjoner, gaver, restaurantbesøk, reiser og underholdning.

Påvirkningshandel forekommer når noen (for seg selv eller andre) gir eller tilbyr noen en utilbørlig fordel eller krever, mottar eller aksepterer et tilbud om en utilbørlig fordel for å påvirke utøvelsen av en annens persons stilling, verv eller utføring av oppdrag.

Tilretteleggingsbetalinger (facilitation payments) («smøring») er betalinger for en tjeneste man i utgangspunktet har krav på å motta uten slik betaling. Typisk vil betaling av avgift for å få tilganger, komme gjennom, eventuelt komme raskere gjennom f.eks kontroller eller godkjennelsesprosedyrer rammes.

SB1M aksepterer ikke tilretteleggingsbetalinger. Kun i nødsfall, dersom liv og helse står i fare, kan tilretteleggingsbetalinger være akseptabelt. I så tilfelle må utbetaling rapporteres til nærmeste leder og regnskapsførers

Kickbacks vil typisk være kontrakter eller fakturaer som har et høyere vederlag enn det som fremstår som rimelig, med forutsetning om at personer som er med på å sikre betalingen får en del av denne eller andre tjenester som gjenytelse.

5. Gaver, representasjon og forretningsforbindelser

Ansatte og andre som representerer SB1M kan kun gi eller motta gaver av beskjedent verdi. Pengegaver skal aldri gis eller mottas. Det er opp til den enkelte å vurdere om det foreligger omstendigheter som tilsier at gaven ikke bør gis eller mottas.

Dersom kulturelle eller andre forhold innebærer at det kan virke støtende eller uhøflig å takke nei til en gave, kan gaven mottas forutsatt at det ikke dreier seg om en pengegave. Nærmeste leder skal orienteres om gaven, og denne skal behandles med full åpenhet. Mottatte gaver som overstiger kr. 1 000,- skal tilfalle SB1M og giver informeres om håndteringen.

Hvor ansatte i SB1M deltar på arrangementer, blir påspandert måltider el.lign. anses dette som er en naturlig del av kundepleie så lenge det foreligger et forretningsmessig forhold og det ikke er egnet til å påvirke den ansattes beslutninger. Dette betyr at det bør utvises stor forsiktighet ved deltakelse i sammenhenger der arrangementet eller kundepleien har liten tilknytning til det forretningsmessige samarbeidet eller der ytelsen har høy økonomisk verdi. Utgifter til reise og opphold for SB1Ms ansatte skal som hovedregel betales av SB1M. Invitasjoner og/eller mottak av denne type representasjon, samt egne utgifter for å delta skal alltid godkjennes av nærmeste leder og behandles med full åpenhet.

Tilsvarende gjelder der SB1M yter kundepleie. Alle typer av kundepleie skal godkjennes av nærmeste leder og behandles med full åpenhet. SB1M skal ikke spandere på kunder arrangementer el.lign som ikke har et forretningsmessig formål, har høy økonomisk verdi i forhold til kundeforholdets art eller som kan være egnet til å gi SB1M negativ omtale og/eller rykte. De nærmere kravene til kundearrangementer er regulert i SB1Ms Etsiske Retningslinjer i Generell Rutine, samt egne «Retningslinjer for arrangement og kundeturer.»

SB1M skal informere forretningsforbindelser om selskapets nulltoleranse for korrupsjon og etiske retningslinjer. Disse retningslinjene skal gjenspeiles i kontraktsvilkår og avtaler med forretningsforbindelser.

SB1M kan bli stilt til ansvar for medvirkning til korrupsjonshandlinger utført av andre som selskapet har forretningsforhold til. En slik forbindelse innebærer dessuten omdømmerisiko.

6. Korrupsjonsrisiko og integrity due diligence

SB1M skal i forbindelse med kundeetableringen gjennomføre en risikovurdering av kunden som også omhandler korrupsjon, samt identifisere virksomhetsområder og roller som er særlig korrupsjonsutsatte. Dette skal gjennomføres før kundeforholdet opprettes.

For leverandører skal det gjøres en tilsvarende vurdering i forbindelse med de bakgrunnsundersøkelser (som gjøres før inngåelse av en leverandøravtale og/eller prosjekter igangsettes. SB1M skal også vurdere behovet for å gjennomføre en integrity due diligence før et forretningssamarbeid innledes om den iboende korrupsjonsrisikoen anses forhøyet. Formålet er å redusere risikoen for å bli innblandet i forutgående, pågående eller framtidige korrupsjonshandlinger gjennom forretningssamarbeidet. Behovet skal også vurderes i den grad SB1M benytter agenter, lobbyister og andre mellommenn,

SB1M skal velge forretningspartnere som gjenspeiler og representerer våre verdier. SB1M skal ikke inngå samarbeid med mellommenn som er mistenkt for korrupsjonshandlinger eller, hvitvasking. Straffeloven forbyr bestikkelser og ulovlig påvirkningshandel via agenter, lobbyister og andre mellommenn. En bedrift kan bli stilt til ansvar for korrupsjon begått av en agent, selv om bedriften nekter for å ha hatt direkte kjennskap til korruperte betalinger som agenten har benyttet.

7. Opplæring og bevisstgjøring

SB1M skal gjennomføre nødvendig opplæring og veiledning slik at ansatte i SB1M er i stand til å vurdere risikobildet og oppfylle sine plikter i samsvar med denne antikorrupsjonspolicyen.

Styret, administrerende direktør og ledelsen for øvrig har et særlig ansvar for å bevisstgjøre og gå foran som et godt eksempel. Tonen fra toppen skal synliggjøres gjennom referanser til antikorrupsjonspolicyen og varslingskanalen. Nulltoleranse for korrupsjon skal gå som en rød tråd gjennom de signaler og budskap ledelsen gir.

8. Varlingskanal

SB1M skal understøtte en kultur for åpenhet og varslervern. SB1Ms ansatte oppfordres først til å melde fra om slike forhold internt til næreste overordnet, eventuelt en ledende ansatt eller compliance. Dersom slike tiltak ikke anses å være tilstrekkelig, kan hendelsen rapporteres gjennom varlingskanalen hvor en uavhengig tredjepart er mottaker og behandler av varselet.

SB1M skal ha effektive og hensiktsmessige kanaler for å løfte frem utfordringer og bekymringer, herunder varlingskanaler med mulighet for anonym varsling. Alle ledere og medarbeidere forventes å varsle i henhold til fastsatte retningslinjer dersom de blir kjent med tilfeller av korrupsjon, påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger. Dersom man er usikker på hva som gjelder, oppfordres man til å ta kontakt med sin leder.

For øvrig gjelder SB1Ms etablerte varlingsrutine også for tilfeller der ansatte har bekymringer eller ønsker å melde fra om kritikkverdige forhold.